

SJHP
BN

Słownik Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej

(stan na 31 sierpnia 2013 roku)

Opracowanie

Joanna Kędzielska, Wanda Klenczon, Anna Stolarczyk

Biblioteka Narodowa
Warszawa 2013

Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej (dalej JHP BN) jest językiem informacyjno-wyszukiwawczym o zakresie uniwersalnym, stosowanym od kilkudziesięciu lat w bieżącej bibliografii narodowej, katalogach Biblioteki Narodowej (BN) oraz co najmniej kilkuset polskich bibliotekach. Język ten, będący narzędziem opisu zawartości dokumentów gromadzonych w bibliotekach, pozwala tworzyć adekwatne, poprawne terminologicznie i językowo, spójne punkty dostępu do treści – służy zapisywaniu informacji przez bibliotekarzy i jej wyszukiwaniu przez użytkowników systemu informacyjnego. Na jego słownictwo składają się tematy (samodzielne jednostki leksykalne) i określniki (pomocnicze jednostki leksykalne), a ustalone zasady gramatyki pozwalają na formułowanie wyczerpujących charakterystyk wyszukiwawczych dokumentów gromadzonych w bibliotekach. W systemie zautomatyzowanym zbudowane z tych elementów hasła przedmiotowe składają się na indeks przedmiotowy, a kontrolowane jednostki leksykalne są ponadto zasobem terminów służących do wyszukiwania jako słowa kluczowe w opcji wyszukiwania prostego lub zaawansowanego oraz do filtrowania wyników wyszukiwania w nawigacji fasetowej.

Prace nad językiem haseł przedmiotowych, obejmującym terminy stosowane w opracowaniu rzeczowym w katalogach BN i w bibliografii narodowej, podjęto na początku lat 50. XX wieku. Na podstawie prowadzonej w Instytucie Bibliograficznym BN kartoteki przedmiotowej egzemplarza obowiązkowego zespół, w którego skład wchodził: Władysław Bieńkowski, Maria Dembowska, Helena Hleb-Koszańska, Janina Jantzenowa, Jan Kossonoga i Henryk Sawoniak, opracował słownik znany dziś jako *Słownik Kossonogi* (J. Kossonoga, *Słownik tematów dla bibliografii i katalogów w układzie przedmiotowym*, Warszawa 1956). Zespół odwoływał się do teorii, zasad i reguł metodycznych sformułowanych przez Adama Łysakowskiego (A. Łysakowski, *Katalog przedmiotowy. Teoria*, Wilno 1928; *Katalog przedmiotowy. Podręcznik*, Warszawa 1946). Ten pierwszy polski opublikowany słownik języka haseł przedmiotowych o zakresie uniwersalnym liczył około 4500 haseł – tematów i określników.

Od 1957 r. Biblioteka Narodowa zamieszcza hasła przedmiotowe we wszystkich opisach bibliograficznych rejestrowanych w bieżącej bibliografii narodowej wydawnictw zwartych – „Przewodniku Bibliograficznym”, a od 1969 r. katalog przedmiotowy – początkowo tradycyjny, kartkowy, a następnie zautomatyzowany – stał się głównym katalogiem rzeczowym BN.

Prace nad uporządkowaniem słownictwa i sieci relacji podjęły Ewa Stępnikowa, kierowniczka Zakładu Katalogów Rzeczowych, i Janina Trzcńska z Zakładu Przewodnika Bibliograficznego, które w 1989 r. przygotowały do druku pierwsze wydanie *Słownika języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej* (dalej: *Słownik*), a w ciągu następnych czternastu lat dwa kolejne wydania poprawione i uzupełnione (1993, 1997). Dokonały przeglądu całości słownictwa, selekcji wyrażen archaicznych i nieprecyzyjnych, uzupełnień i przebudowy artykułów przedmiotowych, uporządkowały siatkę relacji.

Od 1997 r. nad rozwojem JHP BN pracuje zespół w składzie: Joanna Kędzielska, Wanda Klenczon i Anna Stolarczyk, który przygotował kolejne wydania *Słownika* (2001, 2005), znacznie rozszerzone i uzupełnione. Od września 2007 r. odpowiedzialność za rozwój JHP BN przejęła Pracownia Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej w Instytucie Bibliograficznym pod kierownictwem Anny Stolarczyk. Ogólne kierunki rozwoju słownictwa i metodyki wyznacza Zespół do spraw Rozwoju JHP BN, w którego skład wchodzi – oprócz zespołu Pracowni JHP BN – pracownicy Biblioteki Narodowej odpowiedzialni za opis przedmiotowy różnych typów dokumentów oraz przedstawiciele kilku wielkich bibliotek publicznych.

Wszystkie hasła JHP BN są objęte kontrolą i rejestrowane w kartotece wzorcowej tworzonej stopniowo od 1995 r. Wówczas to zawartość kartoteki kartkowej przeniesiono do systemu MAK, a następnie do zintegrowanego systemu bibliotecznego INNOPAC i rozpoczęto tworzenie wzorcowych haseł osobowych, korporatywnych, tytułowych i geograficznych stosowanych w katalogowaniu przedmiotowym. Kartoteka wzorcowa JHP BN jest od początku prowadzona w formatach typu MARC – pierwotnie w formacie własnym BN (MARC BN), następnie w USMARC, obecnie MARC 21. Umożliwiło to wykorzystywanie języka w systemach bibliecznych przystosowanych do obsługi sieci odsyłaczy w systemie informacyjno-wyszukiwawczym.

Słownictwo jest stale uszczegóławiane, a wprowadzanie nowych tematów powoduje zmiany relacji w dotychczasowym zasobie. Przyrost słownictwa wynika zarówno z rozwoju nauki i techniki oraz zmian cywilizacyjnych, które znajdują wyraz w publikacjach, z normalizacji haseł opisu bibliograficznego, do których w miarę możliwości dostosowuje się hasła opisu przedmiotowego, jak i z obejmowania opracowaniem przedmiotowym coraz to nowych grup dokumentów gromadzonych w bibliotekach. JHP BN był projektowany i prowadzony początkowo jako język opisu książek. Począwszy od lat 90. XX w. opracowaniem w JHP BN obejmowano kolejno inne typy wydawnictw i zasobów bibliecznych, co w znaczący sposób wpłynęło na rozwój słownictwa i metodyki opisu.

Język haseł przedmiotowych jest językiem informacyjno-wyszukiwawczym, którego słownictwo składa się z tematów i określników – wyrażen języka naturalnego. W słowniku tego języka i w tradycyjnych systemach informacyjno-wyszukiwawczych wyrażenia te są uporządkowane według wyróżnika formalnego – alfabetycznie. Zdania w tym języku to hasła przedmiotowe. Hasło może składać się z samego tematu (hasło proste) lub tematu z określnikiem/-ami (hasło rozwinięte). Opis przedmiotowy (tekst wyrażony w języku haseł przedmiotowych) składa się z jednego lub kilku haseł przedmiotowych. Terminy współtworzące hasło przedmiotowe reprezentują pojęcie odpowiadające przedmiotowi dokumentu i/lub istotnym jego aspektom, a także, ewentualnie, wskazują formę wydawniczą lub piśmienniczą dokumentu.

Charakterystyka Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej

Słownictwo ma charakter uniwersalny. JHP BN jest systemem otwartym, zasób słownictwa nie podlega żadnym ograniczeniom i odzwierciedla tematykę gromadzonych dokumentów.

Przed wprowadzeniem do zasobu słownictwa przedmiotowego potencjalne tematy są poddawane kontroli merytorycznej i leksykalnej. Terminy i wyrażenia akceptowane do stosowania jako tematy rzeczowe powinny odpowiadać polskiej terminologii z danej dziedziny i pochodzić z wiarygodnych polskich źródeł informacji. Eliminowane są wyrażenia niejasne, archaiczne, gwarowe i żargon środowiskowy.

W początkowym okresie rozwoju *Słownika* jako źródła tematów preferowano encyklopedie popularne, uznawane za najbardziej dostępne dla przeciętnego użytkownika bibliotek, posiadającego kompetencje odpowiadające wykształceniu średniemu ogólnokształcącemu. Obecnie podstawowym zasobem terminów są wielkie encyklopedie uniwersalne oraz encyklopedie dziedzinowe i słowniki terminologiczne, a także, w mniejszym zakresie, monografie i artykuły naukowe, wydawnictwa urzędowe, akty prawne. Terminy są ponadto weryfikowane w aktualnym słowniku języka polskiego.

Od kilkunastu lat nieocenionym źródłem informacji i weryfikacji są zasoby internetowe, z zastrzeżeniem sprawdzenia wiarygodności źródła.

Dalszym etapem kontroli leksyki jest zapewnienie jednolitości i jednoznaczności słownictwa, czyli eliminacja synonimów i rozróżnienie homonimów. Jeśli dany przedmiot może być opisany za pomocą więcej niż jednego terminu należy zdecydować, które z wyrażen synonimicznych będzie terminem stosowanym w danym zbiorze informacji, a które zostaną odrzucone, tzn. wystąpią jedynie w odsyłaczach całkowitych, kierujących do terminu właściwego. Dotyczy to zarówno synonimów w ścisłym znaczeniu słowa, jak i wyrażen bliskoznacznych w stopniu, który utrudnia lub uniemożliwia wybór właściwego terminu (quasi-synonimy). Spośród wyrażen synonimicznych wybiera się w kolejności preferencji:

- przyjęte w encyklopediach uniwersalnych,
- przyjęte w encyklopediach specjalistycznych,
- częściej spotykane w piśmiennictwie, bazach danych czy zasobach internetowych.

Na przykład:

Alkoholizm (nie: Pijaństwo)

Łowiectwo (nie: Myślistwo)

Histopatologia (nie: Histologia patologiczna)

Mikroelementy (nie: Pierwiastki śladowe)

Barwa (nie: Kolor)

Oporniki (nie: Rezystory)

Przeznaczenie (nie: Los, nie: Predestynacja)

Omdlenie (nie: Zemdlenie, nie: Utrata przytomności)

Działalność charytatywna (nie: Dobroczynność, nie: Filantropia)

Homonimy różnicuje się za pomocą dopowiedzeń, którymi zwykle są skróty nazw dziedzin pochodzące z wykazu skrótów zamieszczanego w encyklopediach powszechnych, np.:

Róża (bot.) i Róża (med.)

Byliny (bot.) i Byliny (lit.)

Mars (astr.) i Mars (rel.)

Rak (med.) i Rak (zool.)

Inteligencja (psychol.) i Inteligencja (socjol.)

gdzie bot. = botanika; med. = medycyna; lit. = literatura; astr. = astronomia; rel. = religia, religioznawstwo; zool. = zoologia; psychol. = psychologia; socjol. = socjologia.

Dopowiedzenie rozróżniające dodaje się również wtedy, gdy dany termin występuje w *Słowniku* tylko w jednym znaczeniu, np.:

Róg (muz.)

Kompilatory (informat.)

Wrotki (zool.)

Jeśli skrót nazwy dziedziny nie wystarcza do rozróżnienia dwu terminów, należy użyć innego, bardziej precyzyjnego dopowiedzenia identyfikującego, np.:

Kusaki (ptaki) i Kusaki (chrząszcze) – dopowiedzenie (zool.) nie rozróżniłoby tych tematów.

Powyżej opisane zasady doboru i redakcji haseł nie zawsze można zastosować w praktyce. Nowe zjawiska społeczne, odkrycia, technologie, aktualne wydarzenia polityczne zwykle nie są jeszcze ujmowane i definiowane w dostępnych publikacjach typu encyklopedycznego i słownikowego, stąd problem ze znalezieniem odpowiedniej, a nie całkiem potocznej nazwy. Tematy JHP BN bywają więc formułowane na podstawie innych dostępnych źródeł – zagranicznych baz danych, publicystyki, zasobów internetowych o charakterze popularnym czy okazjonalnym; czasem po utrwaleniu się właściwego nazewnictwa bywają zmieniane.

Zasadą jest wprowadzanie do zasobu *Słownika* haseł rzeczowych w języku polskim (zasada ta nie dotyczy nazw własnych występujących w hasłach osobowych, tytułowych, korporacyjnych). W przypadku braku polskiego terminu dopuszcza się stosowanie terminów obcojęzycznych. Dotyczy to nazw współczesnych pojęć i zjawisk, zwłaszcza z zakresu nauk społecznych, ekonomicznych i technicznych, które zarówno w piśmiennictwie naukowym, jak i obiegowo funkcjonują jedynie w wersji anglojęzycznej, np.: **Timesharing, Public relations, Hosting, Outsourcing, Streetworking**. Inna grupa terminów obcojęzycznych to terminy łacińskie, zwłaszcza z zakresu nauk biologicznych i medycznych, teologii, kultury antycznej i średnio-wiecznej, np.: **Petrobius brevistylis, Limes, Devotio moderna, Disputatio**.

Wszystkie nazwy własne (osobowe, korporatywne, geograficzne i tytuły), które są podawane w oryginalnej wersji językowej zapisanej pismem innym niż łacińskie, muszą być transliterowane zgodnie z aktualnymi Polskimi Normami.

Zawartość Słownika

Tematy

Temat to termin znormalizowany, stosowany w języku haseł przedmiotowych dla wyrażenia przedmiotu dokumentu, istotnego aspektu tego przedmiotu lub formy dokumentu. Stanowi pierwszy (a czasem jedyny) element hasła przedmiotowego, dobór tematów decyduje zatem o sprawności informacyjnej systemu.

Terminy służące jako tematy powinny być w miarę możliwości jednoznaczne. Terminy wieloznaczne wymagają objaśniającego dopowiedzenia identyfikującego lub lokalizującego. Dopowiedzenie, zapisane w nawiasie okrągłym, jest integralną częścią tematu.

Relacje

Kolejnym elementem składowym *Słownika* są oznaczenia relacji między tematami i/lub hasłami rozwiniętymi, ustalone na podstawie definicji poszczególnych terminów.

Relacje odpowiedniości wyszukiwawczej

Są to relacje między terminami synonimicznymi lub quasi-synonimicznymi, których ustalenie jest potrzebne przy wyborze formy tematu. Z relacji tego typu wynikają odsyłacze całkowite, zapisywane w formie:

termin odrzucony

U termin przyjęty

Odsyłacze całkowite pełnią w JHP BN następujące funkcje:

- a) kierują od terminu odrzuconego (lub kilku terminów odrzuconych) do terminu przyjętego jako temat, np.:
Patofizjologia U Fizjologia patologiczna,
Mycobionta U Grzyby,
Austerie, Oberże, Zajazdy U Karczmy;
- b) kierują od akronimów do nazw pełnych lub odwrotnie, np.:
PPSD U Polska Partia Socjalno-Demokratyczna Galicji i Śląska,
Sojusz Północnoatlantycki, North Atlantic Treaty Organization U NATO;
- c) kierują od drugiego członu tematu podwójnego do tematu przyjętego, np.:
Pastwiska U Łąki i pastwiska,
Ogrody U Parki i ogrody;
- d) kierują od tematu z określnikiem do synonimicznego z nim tematu wielowyrazowego, np.:
Hafciarstwo - etnografia U Haft ludowy
lub odwrotnie:
Rachunek kosztów U Koszty - rachunkowość;

- e) kierują od hasła rozwiniętego odrzuconego do hasła przyjętego do stosowania, gdy oba rozwiązania są poprawne (a któreś trzeba wyeliminować), np.:
- Książka - popularyzacja, Literatura - popularyzacja* U Czytelnictwo - popularyzacja;
- f) kierują od wyrażenia używanego w *Słowniku* wyłącznie jako określnik do grupy tematów z tym określnikiem (odsyłacz orientacyjny), np.:
- Budowa (struktura)* U odpowiednie tematy z określnikiem - budowa i konstrukcje lub - budowa i organizacja, np. Maszyny - budowa i konstrukcje, Sieć komputerowa lokalna - budowa i organizacja;
- g) kierują od formy z inwersją lub innej formy tematu wielowyrazowego do przyjętego tematu wielowyrazowego, np.:
- Terapia intensywna* U Intensywna terapia,
Warunkowe przedterminowe zwolnienie U Zwolnienie warunkowe;
- h) kierują od nazwy w innym języku (nazwy w języku obcym, jeśli nazwą przyjętą jest nazwa polska lub odwrotnie), np.:
- Pre-Raphaelite Brotherhood* U Prerafaelici,
Pobożność tradycyjna U Devotio antiqua,
Nakarmić kruki (film) U Cria cuervos (film),
UNESCO. Memory of the World Programme U Pamięć Świata.

Relacje pokrewieństwa semantycznego

Relacje hierarchiczne

W *Słowniku* występują relacje hierarchiczne dwojakiego rodzaju: rodzajowe, zwane też genericznymi (relacja rodzaj - gatunek) i mereologiczne, zwane też częściowymi (relacja całość - część), np.:

Motyle

TW   Bielinkowate
       Ćmy
       Modraszki

Narząd ruchu

TW   Kończyny
       Szkielet

Do relacji hierarchicznych zaliczamy też związki między nazwami pospolitymi a ich egzemplifikacjami, np.:

Polska - konstytucje

TW   Polska - konstytucja 1791 r.
       Polska - konstytucja 1921 r.

Jezióra - Włochy

TW Lugano (jezióra)
Trazymeńskie, Jezióra

Relacje skojarzeniowe

Relacje skojarzeniowe łączą tematy pokrewne na zasadzie innej niż hierarchiczna, np. nazwę nauki z przedmiotem jej badań, zjawisko z warunkiem jego powstawania, wyrób z materiałem, z którego został wykonany, grupę osób z wyrobami, usługami jej dedykowanymi, np.:

Budownictwo drewniane

TK Przemysł drzewny

Infrastruktura społeczna

TK Jakość życia

Studenci

TK Domy studenckie

Relacje skojarzeniowe są dokładnie symetryczne, np.:

Postawa ciała

TK Skrzywienie kręgosłupa

Skrzywienie kręgosłupa

TK Postawa ciała

Słownik zawiera wszystkie tematy rzeczowe i formalne oraz te tematy jednostkowe (osobowe, korporatywne, tytułowe, geograficzne), które są powiązane relacjami z hasłami rzeczowymi. Zrezygnowano z publikacji haseł typu autor-tytuł, znajdują się natomiast w zasobie *Słownika* hasła tytułowe – nazwy ksiąg świętych i ich części, nazwy tzw. anonimów klasycznych, dzieł sztuki oraz filmów.

Określniki

Określniki są to wyrażenia języka haseł przedmiotowych, które dodane do tematu współtworzą rozwinięte hasła przedmiotowe. Ich funkcją jest precyzowanie znaczenia hasła przedmiotowego oraz wyodrębnianie podzbiorów informacji w obrębie zbioru wyznaczonego przez dany temat.

Określniki można dzielić według różnych kryteriów, przede wszystkim według rodzajów nazw, na ogólne (rzeczowe, treściowe) i jednostkowe. Określniki jednostkowe to określniki

mające postać nazwy jednostkowej, np. nazwy państw, kontynentów i regionów świata, części miejscowości, nazwy obiektów, określenie chronologii. *Słownik* nie zawiera wykazu określników jednostkowych (poza chronologicznymi).

Innym kryterium jest funkcja określnika w opisie przedmiotowym: określniki treściowe (rzeczowe) wskazują aspekt tematu, lokalizujące (geograficzne i chronologiczne) wskazują jego miejsce w czasie i przestrzeni. W JHP BN określnikami geograficznymi mogą być jedynie nazwy państw i regionów świata (w tym historycznych) oraz nazwy kontynentów. Określniki chronologiczne mają postać odpowiednich wieków zapisanych cyframi arabskimi (wiek lub przedział wieków), tych określników nie uwzględniono w *Słowniku*. Dla wieku XX wprowadzono określniki wyrażone przedziałami dat rocznych. Ich wykaz znajduje się w zasobie *Słownika*.

Trzecim kryterium podziału określników jest zakres ich stosowania, tj. rodzaj tematów, po jakich mogą wystąpić. Wszystkie określniki w *Słowniku* zostały opatrzone uwagami o zakresie ich stosowania. Uwagi te odnoszą się tylko do określnika stojącego bezpośrednio po temacie, a więc do pierwszego określnika w haśle. Na dalszych miejscach może, w razie potrzeby, wystąpić dowolny określnik. Np. określnik - **obiekty i urzędnienia** stosuje się po nazwach ciał zbiorowych (np. Uniwersytet Warszawski - obiekty i urzędnienia), nie może zatem wystąpić bezpośrednio po nazwie miejscowości, regionu lub obiektu fizjograficznego (np. Tatry - obiekty i urzędnienia), może jednak pojawić się na dalszym miejscu, np. w haśle Tatry - turystyka - obiekty i urzędnienia.

Występujące w *Słowniku* określniki równokształtne (równobrzmiące) z jakimś tematem są odnotowywane w odpowiednim artykule przedmiotowym jako odsyłacze orientacyjne uzupełniające, np.:

Meteorologia

zt. też odpowiednie tematy z określnikiem - **meteorologia**, np.: Powietrze - meteorologia, Tatry - meteorologia

Budowa artykułu przedmiotowego i oznaczenia

Forma graficzna i oznaczenia artykułu przedmiotowego przedstawiają się następująco:

- TS (temat szerszy) = temat hierarchicznie nadrzędny
- TW (temat węższy) = temat hierarchicznie podrzędny
- TK (temat skojarzony) = temat powiązany relacją skojarzeniową
- NU (nie używaj) = termin odrzucony, nieużywany w opisach
- U (używaj) = temat przyjęty do stosowania
- zt. (zobacz też) = odsyłacz orientacyjny uzupełniający, kierujący do pewnej kategorii haseł

Wszystkie hasła przyjęte do stosowania są zapisane pismem półgrubym, natomiast terminy odrzucone – kursywą.

Przykładowe artykuły przedmiotowe:

Drewno

- NU *Ksylem*
- TS Materiały budowlane
Paliwa
- TK Drzewa
Leśnictwo - gospodarka
Lignomer
Materiałoznawstwo
Odpady drzewne
Rośliny naczyniowe - anatomia
- TW Drewno brzoźowe
Drewno bukowe
Drewno dębowe
Drewno egzotyczne
Drewno jesionowe
Drewno jodłowe
Drewno klonowe
Drewno konstrukcyjne
Drewno modrzewiowe
Drewno osikowe
Drewno sosnowe
Drewno świerkowe
Drewno topolowe
Karpina
Kora
Posusz

Sucha destylacja drewna

- NU *Destylacja sucha drewna*
Piroliza drewna
Rozkład termiczny drewna
Termiczny rozkład drewna
- TS Drewno - technologia
- TK Dziegieć
Ocet drzewny
Smoła drzewna
Węgiel drzewny

Księgarstwo

- NU *Antykwarstwo książkowe*
Książka - handel
- TS Handel
- TK Bibliologia

- Czasopisma księgarskie
- Katalogi księgarskie
- Kolportaż
- Książka
- Księgarze
- TW Aukcja księgarska
- Księgarstwo internetowe
- zt. odpowiednie nazwy geograficzne z określnikiem - księgarstwo i antykwarstwo, np.
Warszawa - księgarstwo i antykwarstwo

W obecnym wydaniu *Słownika* uwzględniono jako formy odrzucone (warianty nazwy funkcjonujące jako odsyłacze całkowite) anglojęzyczne ekwiwalenty zaczerpnięte z zasobu największego i najbardziej znanego języka haseł przedmiotowych – *Library of Congress Subject Headings*, np.:

Akwarium morskie

- NU *Akwaria morskie*
- Akwaria z wodą słoną*
- Akwarystyka morska*
- Marine aquariums*

Marine aquariums

- U Akwarium morskie

Aktualnie nie więcej niż kilka procent artykułów przedmiotowych tematów JHP BN jest zaopatrzonych w takie odsyłacze. Ekwiwalenty LCSH są stopniowo dopisywane do zasobu *Słownika*:

Architects - Italy

- U Architekci włoscy

Architects, European

- U Architekci europejscy

Obecne wydanie *Słownika* jest – pod względem merytorycznym – kolejnym, szóstym wydaniem rozszerzonym i zmienionym, ale pierwszym publikowanym w wersji elektronicznej. W ocenie zarówno Pracowni JHP BN, jak i przedstawicieli wielu bibliotek – użytkowników tego języka, wersja edycyjna jest ważnym, komplementarnym względem kartoteki wzorcowej źródłem informacji o zasobie słownictwa przedmiotowego. Mamy nadzieję, że publikacja *Słownika* w formacie PDF, zachowująca układ i strukturę dawnego wydawnictwa, a oferująca dodatkowe możliwości przeszukiwania zasobu, zaspokoi oczekiwania użytkowników JHP BN.